

یادداشت‌های روزانه

صد و ده روز با سیمین بهبهانی

(۱۳۸۱-۱۳۹۳)

مهدی مظفری ساوجی

مؤسسه انتشارات نگاه

«تأسیس ۱۳۵۲»

بهبهانی، سیمین، ۱۳۰۶-۱۳۹۳، مصاحبه‌شوندگان،
یادداشت‌های روزانه: صد و ده روز با سیمین بهبهانی (۱۳۸۱-۱۳۹۳) / مهدی مظفری ساوجی.
تهران: مؤسسه انتشارات نگاه، ۱۳۹۳.
۲۹۶ ص.

ISBN: 978-600-376-018-9

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فنی.

عنوان دیگر: صد و ده روز با سیمین بهبهانی.

۱. بهبهانی، سیمین، ۱۳۰۶-۱۳۹۳ - مصاحبه‌ها.

۲. شاعران ایرانی - مصاحبه‌ها.

الف. مظفری ساوجی، مهدی، ۱۳۵۶-، مصاحبه‌گر.

۱۳۹۳ ۷۵۲/۷۹۷۲ PIR ۸۶۱/۶۲

شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۸۴۳۳۴

یادداشت‌های روزانه
صد و ده روز با سیمین بهیانی

مهدی مظفری ساوجی

چاپ اول: ۱۳۹۴، چاپ: احمدی، لیتوگرافی: اطلس چاپ، شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۷۶-۰۱۸-۹

حق چاپ محفوظ است.

* * *

مؤسسه انتشارات نگاه

«تأسیس ۱۳۵۲»

دفتر مرکزی: انقلاب، خ شهدای ژاندارمری، بین خ. فخر رازی و خ. دانشگاه، پ. ۶۳، طبقه ۵

تلفن: ۱۲-۶۶۹۷۵۷۱۱، ۸-۶۶۴۸۰۳۷۷، ۶۶۴۶۶۹۳۰، تلفکس: ۶۶۹۷۵۷۰۷

www.negahpub.com info@negahpub.com

Email: negahpublisher@yahoo.com

فهرست

چند کلمه با خواننده ۱۱

سال ۱۳۸۱

دوشنبه - ۱۸ آذر ۱۳۸۱: «شهد اما شوکران» ۱۵

سال ۱۳۸۳

پنجشنبه - ۵ خرداد ۱۳۸۳: در انجمن خواهر فروغ ۲۱

سال ۱۳۸۴

پنجشنبه - ۶ بهمن ۱۳۸۴: حجاب و حقیقت زن و مرد ۲۵

یکشنبه - ۱۶ بهمن ۱۳۸۴: روشنفکر و سرلشت ۲۶

سال ۱۳۸۶

شنبه - ۵ خرداد ۱۳۸۶: مشکل بینایی ۲۹

پنجشنبه - ۱۷ خرداد ۱۳۸۶: پدر و فعالیت‌های سیاسی ۳۰

شنبه - ۱۹ خرداد ۱۳۸۶: مواضع سیاسی و اعتقادی پدر ۳۲

سه‌شنبه - ۲۹ خرداد ۱۳۸۶: اشاره‌ای به نجف دریابندری ۳۴

جمعه - ۵ مرداد ۱۳۸۶: پدر، «نهضت اسلام» و روزنامه «اقدام» ۳۵

یکشنبه - ۶ آبان ۱۳۸۶: ازدواج پدر و مادر ۳۷

شنبه - ۲۶ آبان ۱۳۸۶: جدایی پدر و مادر ۴۰

دوشنبه - ۵ آذر ۱۳۸۶: نقش مادر در زندگی و تحصیل ۴۷

پنجشنبه - ۸ آذر ۱۳۸۶: دوران کودکی ۵۱

چهارشنبه - ۱۵ اسفند ۱۳۸۶: زخم‌های قدیمی و تازه ۵۳

پنجشنبه - ۲۳ اسفند ۱۳۸۶: فویایی که شاملو داشت ۵۵

سال ۱۳۸۷

- دوشنبه - ۱۹ فروردین ۱۳۸۷: از لحاظ مادر ۶۳
- جمعه - ۳ خرداد ۱۳۸۷: شاملو و مسئله «وزن» شعر ۶۳
- چهارشنبه - ۱۲ تیر ۱۳۸۷: در کودکستان آمریکایی تهران ۶۶
- پنج‌شنبه - ۲۰ تیر ۱۳۸۷: برگشتن به دوران کودکی و نوجوانی ۶۸
- شنبه - ۲۹ تیر ۱۳۸۷: پروین اعتصامی ۷۳
- جمعه - ۲۵ مرداد ۱۳۸۷: دوران دبیرستان ۸۱
- شنبه - ۹ شهریور ۱۳۸۷: در دوران معلمی ۸۵
- جمعه - ۲۹ شهریور ۱۳۸۷: دربرزخ شعر و موسیقی ۸۹
- سه‌شنبه - ۹ مهر ۱۳۸۷: صادق هدایت ۸۹
- پنج‌شنبه - ۲۵ مهر ۱۳۸۷: حزب توده ۹۶
- چهارشنبه - ۱ آبان ۱۳۸۷: ورزش ۹۷
- یکشنبه - ۲۶ آبان ۱۳۸۷: جایزه صلح و دیدار با نیما ۹۷
- یکشنبه - ۳ آذر ۱۳۸۷: قوانین اسلام ۱۰۰
- سه‌شنبه - ۵ آذر ۱۳۸۷: «شناختنامه ایران درودی» ۱۰۱
- شنبه - ۹ آذر ۱۳۸۷: هفته‌نامه «امید ایران» ۱۰۱
- سه‌شنبه - ۱۲ آذر ۱۳۸۷: تقدیم شعر به ایران درودی ۱۰۳
- جمعه - ۱۵ آذر ۱۳۸۷: از لحاظ ایران درودی ۱۰۴
- شنبه - ۱۶ آذر ۱۳۸۷: «نه‌ی ایران درودی به «صورتگر چیره‌دست»! ۱۰۵
- یکشنبه - ۱۷ آذر ۱۳۸۷: شعری دیگر برای ایران درودی ۱۰۶
- سه‌شنبه - ۱۹ آذر ۱۳۸۷: طنز و مطایبه ۱۰۶
- دوشنبه - ۲۵ آذر ۱۳۸۷: نام خانوادگی در سایه همسر ۱۰۸
- چهارشنبه - ۲۷ آذر ۱۳۸۷: انجمن ادبی ایران و آمریکا و مسئله فروغ فرخزاد ۱۰۹
- سه‌شنبه - ۳ دی ۱۳۸۷: سال‌های ترانه‌سرایی و همکاری با رادیو ۱۱۱
- چهارشنبه - ۱۱ دی ۱۳۸۷: دیدار با انجمن قلم لندن ۱۱۶
- یکشنبه - ۲۲ دی ۱۳۸۷: در وزن‌های تازه ۱۱۷

جمعه - ۲ اسفند ۱۳۸۷: بازگشت به دوران دبیرستان ۱۱۸

سال ۱۳۸۸

سه‌شنبه - ۱۸ فروردین ۱۳۸۸: کانون نویسندگان و انجمن قلم ۱۲۳

چهارشنبه - ۱۹ فروردین ۱۳۸۸: درگذشت ارژن ۱۲۸

یکشنبه - ۲۳ فروردین ۱۳۸۸: زندگی با منوچهر کوشیار ۱۳۰

یکشنبه - ۳ خرداد ۱۳۸۸: در کنفرانس مسا (MESA) ۱۳۲

پنج‌شنبه - ۱۴ خرداد ۱۳۸۸: در تالار هنر ۱۳۴

سه‌شنبه - ۱۹ خرداد ۱۳۸۸: چاپ شعر در خارج از کشور ۱۳۷

جمعه - ۲۹ خرداد ۱۳۸۸: انتخابات ۸۸ ۱۳۹

یکشنبه - ۷ تیر ۱۳۸۸: در پاسخ به محمود احمدی‌نژاد ۱۴۳

سه‌شنبه - ۲۴ شهریور ۱۳۸۸: زن برآورده‌ی نیاز جهانی پژوهش‌های زنان و ۱۴۴

چهارشنبه - ۱۸ آذر ۱۳۸۸: مشکل بی‌طبی ۱۴۷

پنج‌شنبه - ۱۰ دی ۱۳۸۸: «شناختنامه ایران درودی» ۱۵۰

سه‌شنبه - ۱۵ دی ۱۳۸۸: یک سوء تفاهم ۱۵۰

چهارشنبه - ۱۹ اسفند ۱۳۸۸: ممنوع‌الخروج شدن ۱۵۱

سال ۱۳۸۹

شنبه - ۲۸ فروردین ۱۳۸۹: در قبض و بسط نشر ۱۵۵

چهارشنبه - ۵ خرداد ۱۳۸۹: مسئله‌ی ممیزی ۱۵۸

دوشنبه - ۱۰ خرداد ۱۳۸۹: نامه‌های صادق هدایت ۱۵۹

جمعه - ۷ آبان ۱۳۸۹: من در یک خانواده‌ی مسلمان به دنیا آمده‌ام ۱۶۱

سال ۱۳۹۰

جمعه - ۵ فروردین ۱۳۹۰: یادِ از سیمین بهیانی در پیام نوروزی اویاما ۱۶۵

پنج‌شنبه - ۵ خرداد ۱۳۹۰: شعرهای منتشر نشده ۱۶۵

سه‌شنبه - ۴ تیر ۱۳۹۰: در باب اطناب و ایجاز و ارتباط عمودی شعر ۱۶۷

سه‌شنبه - ۸ آذر ۱۳۹۰: مهاجرانی، مسجد جامعی، و صفار هرنندی ۱۸۳

شنبه - ۱۹ آذر ۱۳۹۰: حجاب در «شاهنامه» و «اوستا» ۱۸۵

سال ۱۳۹۱

- شنبه - ۱۱ آذر ۱۳۹۱: در مدرسه مامایی ۱۸۹
چهارشنبه - ۹ اسفند ۱۳۹۱: باز هم مسئله ممیزی ۱۹۱

سال ۱۳۹۲

- شنبه - ۵ مرداد ۱۳۹۲: در باب یک انتخاب ۱۹۷
جمعه - ۱۱ مرداد ۱۳۹۲: از میان شعرهای «آینه‌های رنگ پریده» ۱۹۷
جمعه - ۲۵ مرداد ۱۳۹۲: از میان شعرهای «رنگ‌ها و سایه‌ها» ۱۹۸
یکشنبه - ۳ شهریور ۱۳۹۲: از میان شعرهای «سایه‌ام را بر دیوار جا گذاشته‌ام» ۱۹۸
دوشنبه - ۱۸ شهریور ۱۳۹۲: از میان شعرهای «شب به شیشه می‌زند» ۱۹۹
یکشنبه - ۷ مهر ۱۳۹۲: از میان شعرهای «بیمارستان» ۲۰۰
چهارشنبه - ۱۷ مهر ۱۳۹۲: از میان غزل‌ها ۲۰۰
شنبه - ۱۶ آذر ۱۳۹۲: ناخوشی احوالی ۲۰۰
یکشنبه - ۲۴ آذر ۱۳۹۲: دربارهٔ واژه‌های عربی ۲۰۱
چهارشنبه - ۲۷ آذر ۱۳۹۲: حسین منزوی ۲۰۱
چهارشنبه - ۱۸ دی ۱۳۹۲: آزادی یا التزام شعر ۲۰۱
چهارشنبه - ۲۵ دی ۱۳۹۲: مجموعهٔ کامل مصاحبه‌ها ۲۰۲
شنبه - ۱۰ اسفند ۱۳۹۲: ممیزی «زندگی چیزی کم دارد» ۲۰۳
چهارشنبه - ۲۸ اسفند ۱۳۹۲: ممیزی «غزل اجتماعی معاصر» ۲۰۴

سال ۱۳۹۳

- پنج‌شنبه - ۸ خرداد ۱۳۹۳: دربارهٔ گزیدهٔ نیماز ۲۱۳
دوشنبه - ۱۲ خرداد ۱۳۹۳: در پاسخ به درخواست نشر نیماز ۲۱۳
چهارشنبه - ۱۴ خرداد ۱۳۹۳: پاسخ علی‌رضا رییس دانا به نشر نیماز ۲۱۴
چهارشنبه - ۲۸ خرداد ۱۳۹۳: یک دیدار غم‌انگیز ۲۱۴
یکشنبه - ۱۵ مرداد ۱۳۹۳: شرط ارشاد برای مجوز فیلمی دربارهٔ سیمین بهبهانی ۲۱۷
جمعه - ۱۷ مرداد ۱۳۹۳: شایعهٔ درگذشت ۲۱۸
شنبه - ۱۸ مرداد ۱۳۹۳: «یادداشت‌های روزانه» در روزنامهٔ «شرق» ۲۱۹

۲۲۰	سه‌شنبه - ۲۱ مرداد ۱۳۹۳: سیمین خانم در کُما.....
۲۲۱	جمعه - ۲۴ مرداد ۱۳۹۳: ملاقات در بیمارستان پارس.....
۲۲۳	شنبه - ۲۵ مرداد ۱۳۹۳: «سبز و بنفش و نارنجی».....
۲۲۸	سه‌شنبه - ۲۸ مرداد ۱۳۹۳: درگذشت سیمین بهبهانی.....
۲۳۱	چهارشنبه - ۲۹ مرداد ۱۳۹۳: انتشار خبر درگذشت در رسانه‌های جهان.....
۲۳۱	پنج‌شنبه - ۳۰ مرداد ۱۳۹۳: امامزاده طاهر یا بهشت زهرا؟.....
۲۳۳	جمعه - ۳۱ مرداد ۱۳۹۳: تشییع و حواشی.....
۲۴۰	شنبه - ۱ شهریور ۱۳۹۳: از لحاظ فاضل نظری.....
۲۴۲	یکشنبه - ۲ شهریور ۱۳۹۳: فاتحه‌ای که سیمین بهبهانی می‌خواند.....
۲۴۲	دوشنبه - ۳ شهریور ۱۳۹۳: بر سنگ گور.....
۲۴۳	سه‌شنبه - ۴ شهریور ۱۳۹۳: شعرهای منصوب به سیمین بهبهانی.....
۲۴۴	چهارشنبه - ۵ شهریور ۱۳۹۳: شعران هفته نامه «امید ایران».....
۲۴۷	پنج‌شنبه - ۶ شهریور ۱۳۹۳: شعری که فقط یک‌بار چاپ شد.....
۲۴۸	جمعه - ۷ شهریور ۱۳۹۳: شعرهای صهبا مقتداری (بهرام صادقی).....
۲۵۲	شنبه - ۸ شهریور ۱۳۹۳: «فهرمانان شعرهای من».....
۲۵۶	یکشنبه - ۹ شهریور ۱۳۹۳: یاد مهدی اخوان.....
۲۵۹	دوشنبه - ۱۰ شهریور ۱۳۹۳: اشتباه همایون شجریان در اجرای گولی‌واره (۳).....
۲۵۹	سه‌شنبه - ۱۱ شهریور ۱۳۹۳: کاندیدای جایزه نوبل ادبیات.....
۲۵۹	سه‌شنبه - ۱۸ شهریور ۱۳۹۳: غزلی که فقط یک بار چاپ شد.....
۲۶۰	شنبه - ۵ مهر ۱۳۹۳: اولین شعرهای سیمین بهبهانی در «نوبهار».....
۲۶۴	یکشنبه - ۶ مهر ۱۳۹۳: پاسخ سیمین بهبهانی به پرسش هفته نامه «امید ایران».....
۲۷۱	فهرست اعلام.....

چند کلمه با خواننده

نوشتن «یادداشت روزانه» یکی از دلمشغولی‌های من در کنار شعر و پژوهش‌های هنری است. به خصوص که بخش مهمی از آنچه در این یادداشت‌ها مطرح می‌شود به امالی فرهنگ و هنر اختصاص دارد: دیدارهایی که گاه و بی‌گاه، به مناسبت یا بی‌مناسبت با آن‌ها داشته و دارم. بیشتر اوقات در این دیدارها نکات ارزشمندی از طرف این دوستان مطرح شده که احساس کرده‌ام می‌تواند پرتوی باشد بر گوشه و کنارهای در سایه مانده فرهنگ و هنر این مرز پرگهر.

آنچه در این کتاب از نظر تان می‌گذرد، یادداشت‌هایی است که من در فاصله سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۹۳ نوشته‌ام. در واقع حاصل روزهایی است که با سیمین بهیانی تماس می‌گرفتم یا به شکل حضوری به دیدار او می‌رفتم. به جز این یادداشت‌ها، گفت‌وگوهای مفصلی با سیمین خانم داشته‌ام که با عنوان «سبز و بنفش و نارنجی» در اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۳ به وسیله انتشارات «نگاه» منتشر شد و در خردادماه همان سال به چاپ دوم رسید.

نکته آخر اینکه قرار بود بخش‌هایی از این یادداشت‌ها (که به زندگی سیمین خانم اختصاص دارد) در همان کتاب گفت‌وگو منتشر شود، اما

خانم بهبهانی معتقد بود که آن بخش‌ها حاوی گفته‌های ناهمگونی است که بیشتر به زندگی خصوصی ایشان مربوط می‌شود و در پاره‌ای از آثارشان به آن‌ها پرداخته‌اند. اما از آنجا که فرازهای مهمی از همان بخش‌ها در هیچ‌کدام از آثار مورد اشاره ایشان نیامده است تصمیم گرفتم آن بخش‌ها و فرازها را در این کتاب منتشر کنم.

الان که دارم این مقدمه را به پایان می‌برم سیمین خانم در بخش «آی سی یو حترال» بیمارستان پارس در حالت نیمه‌کما به سر می‌برد. جز اینکه آرزوی عافیت و شفای عاجل برای او داشته باشم سخن دیگری نمی‌ماند.

۱۳۹۳/۵/۲۶

www.ketab.ir